

SZKOLENIE PODSTAWOWE STRAŻAKÓW RATOWNIKÓW OSP

TEMAT 38:

**Wydawanie sygnałów i poleceń uczestnikom ruchu
lub innym osobom znajdującym się na drodze**

---

autor: Mariusz Dowgiałło

MATERIAŁ NAUCZANIA

- **Uwaga:** przedmiotowe zagadnienia należy realizować w oparciu o treści programowe zawarte w załączniku nr 3 do Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 6 lipca 2010 r. w sprawie kierowania ruchem drogowym (Dz. U. 2010 nr 123 poz. 840).

Czas: 1T

Zakres kompetencji osób uprawnionych do kierowania ruchem

Zakres kompetencji osób uprawnionych i same osoby uprawnione do kierowania ruchem drogowym wskazuje załącznik nr 3 do Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 6 lipca 2010r. w sprawie kierowania Ruchem drogowym (Dz. U. 2010 nr 123 poz. 840) .

Wyżej wymienione Rozporządzenie wskazuje **jako** uprawnionych do kierowania ruchem **strażaków**

jednostek ochrony

przeciwpożarowej, o których

mowa w art. 15 pkt 1a-5 i 8 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991r.

o ochronie przeciwpożarowej

(Dz. U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380 oraz z 2010 r. Nr 57, poz. 353),

podczas wykonywania czynności związanych z prowadzeniem akcji ratowniczej

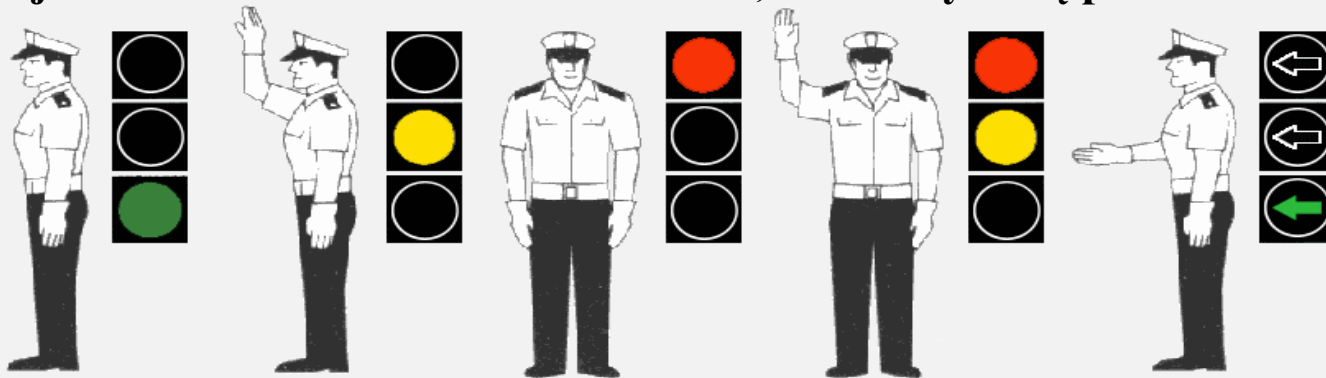

Zakres kompetencji osób uprawnionych do kierowania ruchem drogowym

Zdjęcie 1

§ 3. 1. Polecenia i sygnały dawane przez osoby kierujące ruchem powinny być jednoznaczne i zrozumiałe dla osób, dla których są przeznaczone

infografika - prawko-torun.pl

§ 4. 1. Polecenia i sygnały, o których mowa w § 3, uprawniona osoba daje za pomocą postawy i ruchu rąk, tarczy do zatrzymywania pojazdów, a w warunkach niedostatecznej widoczności – latarki wyposażonej w światło czerwone lub światło czerwone i zielone albo tarczy do zatrzymywania pojazdów ze światłem odblaskowym lub światłem czerwonym.

Zakres kompetencji osób uprawnionych do kierowania ruchem drogowym

- § 7. 1. Osoby, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-3c ustawy oraz § 2 ust. 1 pkt 3, tj. m.in. Strażacy powinni być podczas dawania poleceń i sygnałów w zakresie kierowania ruchem na drodze wyposażone w **kamizelki barwy żółtej z elementami odblaskowymi** oraz wyróżnikiem określającym formację, do której przynależą.

§ 7 .4. Strażak Państwowej Straży Pożarnej oraz członek Ochotniczej Straży Pożarnej dający polecenia i sygnały w zakresie kierowania ruchem na drodze podczas wykonywania czynności związanych z prowadzeniem akcji ratowniczej powinni być wyposażeni w ubranie specjalne zgodne w wymogami określonymi w przepisach określających strój tych formacji.

Sposoby wydawania sygnałów i poleceń w świetle obowiązujących przepisów

Podejmując kierowanie ruchem, strażak, powinien zająć miejsce na skrzyżowaniu zapewniające jego dobrą widoczność i bezpieczeństwo oraz sprawne i skuteczne wykonywanie czynności związanych z kierowaniem ruchem. Jeżeli przez skrzyżowanie przebiegają tory tramwajowe, miejsce kierowania powinno być w miarę możliwości usytuowane poza nimi.

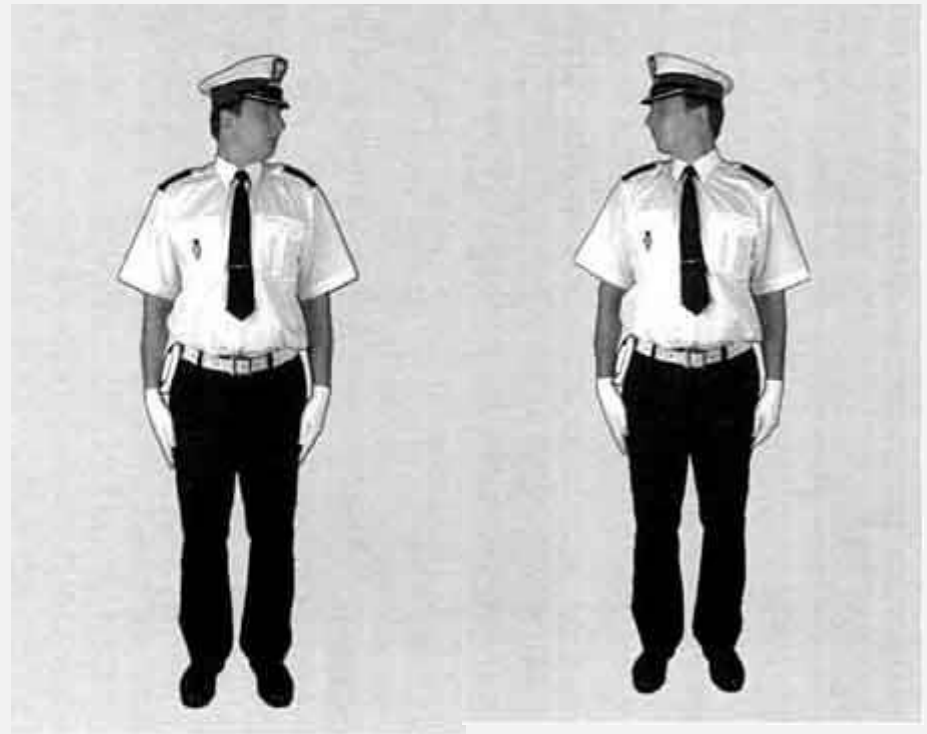

Sposoby wydawania sygnałów i poleceń w świetle obowiązujących przepisów

Kierujący ruchem powinien wejść na skrzyżowanie w taki sposób, aby być widocznym dla wszystkich uczestników ruchu, nie zakłócając ruchu pojazdów i pieszych. Po wejściu na skrzyżowanie kierujący ruchem przyjmuje pozycję zgodną z odbywającym się ruchem, czyniąc to w następujący sposób:

- pozycja podstawowa: linia barków wskazuje otwarty kierunek ruchu, ręce opuszczone wzdłuż tułowia, głowa wykonuje zwroty w lewo i w prawo, nogi w lekkim rozkroku

Sposoby wydawania sygnałów i poleceń w świetle obowiązujących przepisów

Gesty upewniające uczestników ruchu o utrzymaniu kierunku i przyspieszające przejazd pojazdów wykonuje: prawą ręką od wyprostowanego ramienia w kierunku nadjeżdżających pojazdów do lewego barku na wysokości twarzy, zginając rękę w łokciu i utrzymując dłoń pionowo, stroną zewnętrzną do nadjeżdżających pojazdów .

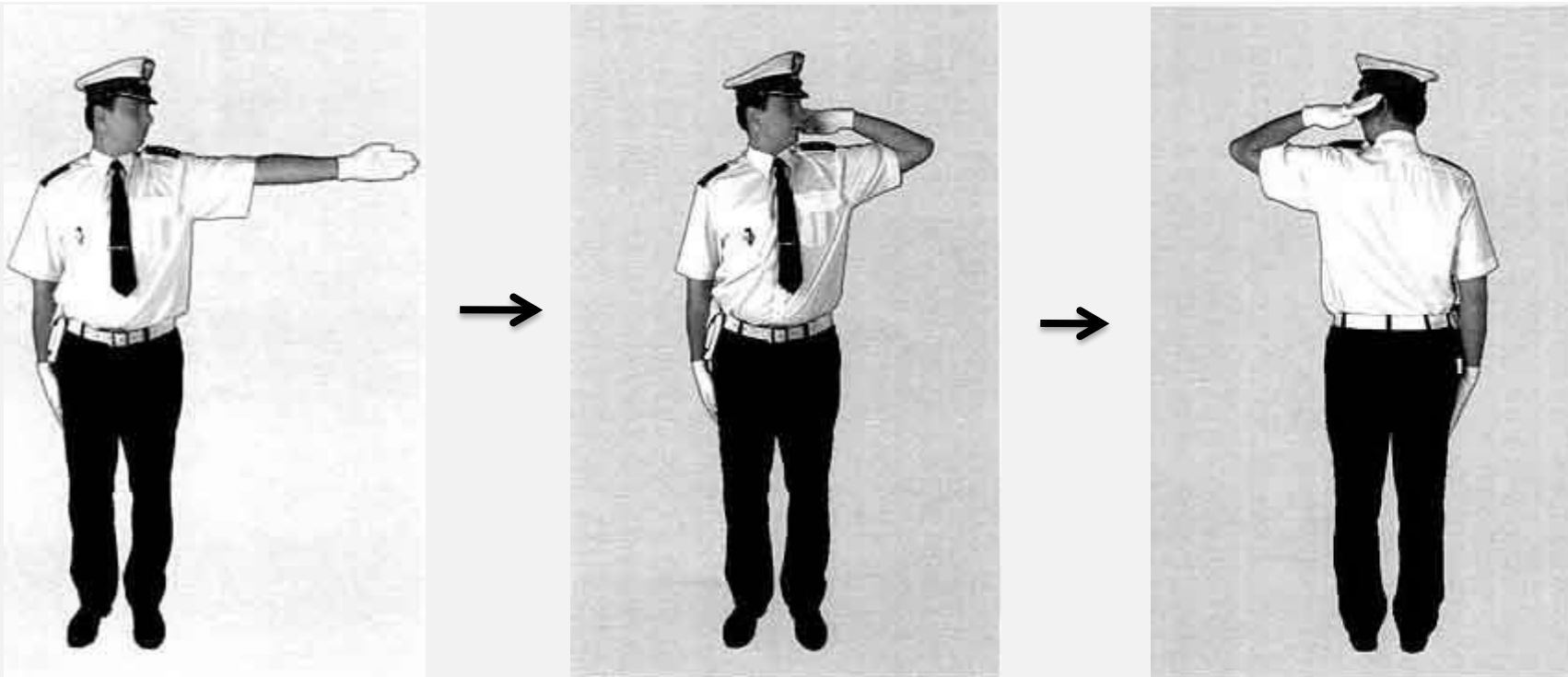

Pobrano 18.1
Pobrano 1

Sposoby wydawania sygnałów i poleceń w świetle obowiązujących przepisów

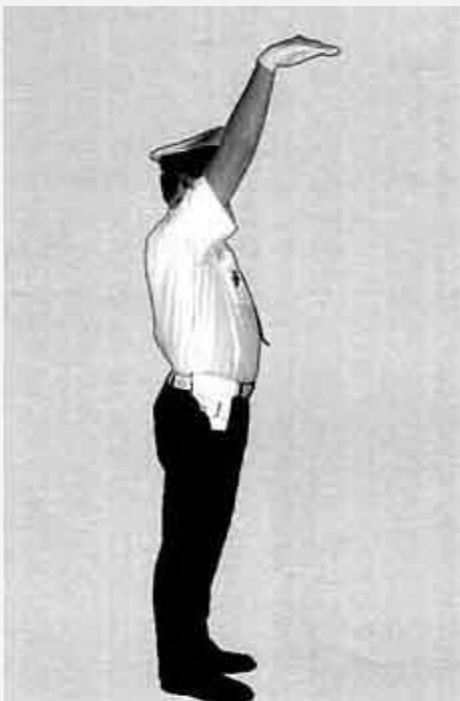
Pobrano 18.07.2016 z www.os-psz.olsztyn.pl

- Lewą ręką od wyprostowanego ramienia w kierunku nadjeżdżających pojazdów, zginając ją za siebie tak, aby dłoń znalazła się na wysokości lewego ucha.

Sposoby wydawania sygnałów i poleceń w świetle obowiązujących przepisów

- W celu wykonania zmiany kierunku ruchu kierujący ruchem wybiera najdogodniejszy moment, a następnie: podnosi prawą rękę przodem do góry tak, aby dłoń znalazła się powyżej głowy, a ręka była lekko zgięta w łokciu; podczas podnoszenia ręki i po zakończeniu tej czynności strażak upewnia się, czy wszyscy uczestnicy ruchu zastosowali się do sygnału zabraniającego wjazdu i wejścia na skrzyżowanie.

Sposoby wydawania sygnałów i poleceń w świetle obowiązujących przepisów

Następnie wykonuje zwrot o 90° w lewo lub prawo z podniesioną prawą ręką do góry i po upewnieniu się, że wszyscy opuścili skrzyżowanie; wyciąga poziomo obie ręce w bok na wysokość barków.

Prawą ręką zgiętą w łokciu wykonuje ruch łukiem przed sobą (dłoń na wysokości twarzy) do lewego barku; jednocześnie lewą rękę zgina w łokciu i kieruje w górę za siebie na wysokość lewego ucha, po czym obie ręce opuszcza w dół wzdłuż tułowia.

Sposoby wydawania sygnałów i poleceń w świetle obowiązujących przepisów

Kierujący ruchem w celu zwrócenia uwagi kierujących i pieszych na podawane sygnały może używać gwizdka służbowego. Częstotliwość zmian kierunku ruchu powinna być dostosowana do natężenia ruchu na drodze oraz rodzaju i liczby nadjeżdżających pojazdów, tak aby nie dopuścić do blokowania skrzyżowania. Kierujący ruchem w miarę możliwości powinien umożliwić w pierwszej kolejności przejazd pojazdom komunikacji zbiorowej (tramwaje, autobusy, trolejbusy) oraz pojazdom długim, ciężkim i powolnym.

Sposoby wydawania sygnałów i poleceń w świetle obowiązujących przepisów

W celu zatrzymania pojazdu nadjeżdżającego z lewej strony kierujący ruchem wyciąga w bok lewą rękę zgiętą w łokciu, przedramię i dłoń skierowane w górę, dłoń zwrócona wewnętrzną stroną w kierunku zatrzymywanych pojazdów, analogicznie postępuje się w sytuacji zatrzymania pojazdu nadjeżdżającego z prawej strony gestykulując prawą ręką.

Sposoby wydawania sygnałów i poleceń w świetle obowiązujących przepisów

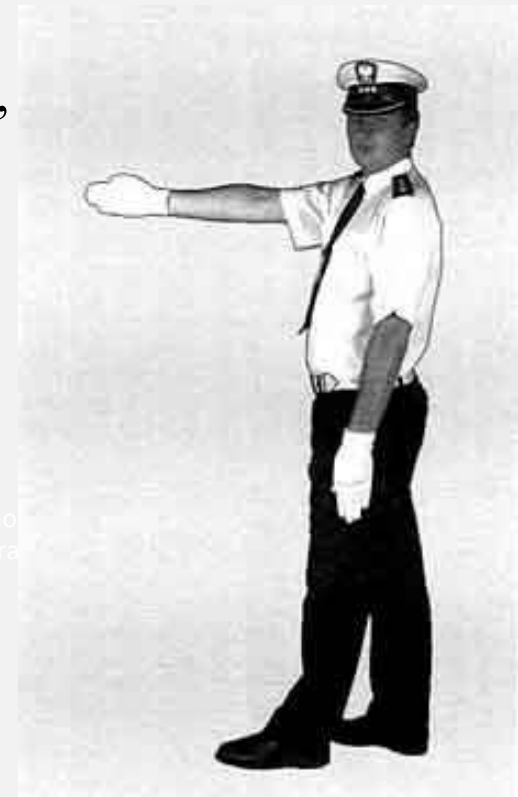
W przypadku sprowadzania pojazdu do kierującego ruchem na linię osi skrzyżowania (na kierunku otwartym) kierujący ruchem powinien wykonać ręką ruch po łuku w płaszczyźnie pionowej, zginając rękę harmonijnie w łokciu, nadgarstku i samej dłoni.

Sposoby wydawania sygnałów i poleceń w świetle obowiązujących przepisów

W celu przepuszczenia pojazdów jadących z lewej strony i skręcających w lewo bez objeżdżania kierującego ruchem wykonuje on następujące czynności: ustala odpowiedni moment do zatrzymania pojazdów; przyspiesza ruch tych, którzy znajdują się blisko skrzyżowania; wydaje polecenie zatrzymania się zgodnie z zasadami; po upewnieniu się, że kierujący pojazdami zauważyli sygnał i stosują się do niego (np. zatrzymali się), wyciąga prawą rękę lekko zgiętą w łokciu przed siebie (dłoń w płaszczyźnie pionowej, palce złączone) i wysuwa lewą nogę do przodu.

Pobrano
Pobra

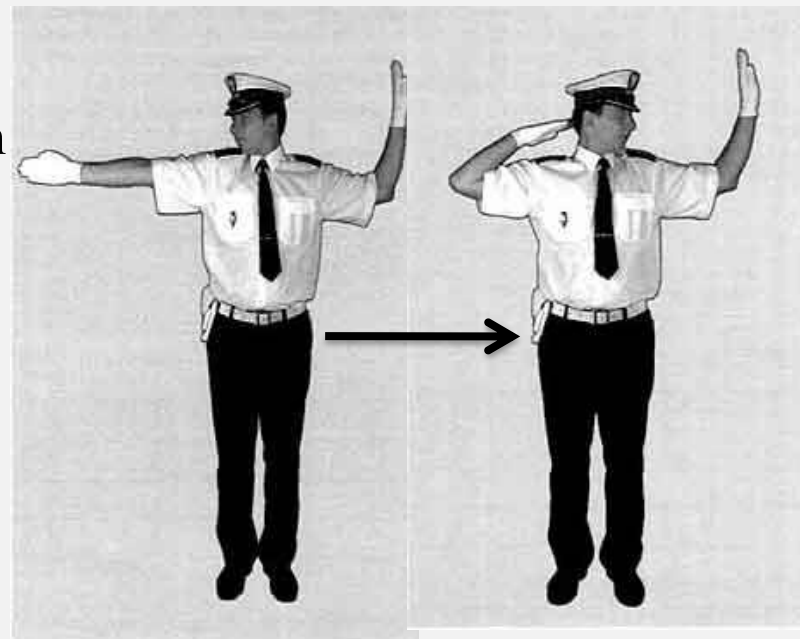

Sposoby wydawania sygnałów i poleceń w świetle obowiązujących przepisów

W celu przepuszczenia pojazdów jadących z prawej strony i skręcających w lewo bez objeżdżania kierującego ruchem wykonuje on następujące czynności: zatrzymuje pojazdy nadjeżdżające z lewej strony przez podniesienie pionowo w bok lewej ręki, zgiętej w łokciu pod kątem prostym, tak aby wewnętrzna strona dłoni (palce złożone) była zwrócona do nadjeżdżających pojazdów.

Prawą ręką wskazuje pierwszy pojazd skręcający w lewo z prawej strony i przenosząc ją górną za siebie na wysokości prawej części karku - zezwala na skręcenie w lewo za sobą.

Sposoby wydawania sygnałów i poleceń w świetle obowiązujących przepisów

- Jeżeli do skrzyżowania zbliża się pojazd uprzywilejowany, kierujący ruchem powinien zapewnić mu bezpieczny przejazd poprzez zatrzymanie całego ruchu pojazdów i pieszych. W tym celu daje kilka sygnałów gwizdkiem, z jednoczesnym podniesieniem prawej ręki do góry, dając sygnał „uwaga”.

Podczas kierowania ruchem kierujący ruchem może poruszać się po skrzyżowaniu, nie zmieniając jednak pozycji ciała w stosunku do obowiązującego w danym czasie kierunku ruchu.

Wykorzystano:

- 1 – Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 6 lipca 2010 r. w sprawie kierowania ruchem drogowym (Dz. U. 2010 nr 123 poz. 840).
- 2 – Materiały z JRG-1 Olsztyn.
- 3 – Materiały własne z JRG-3 Biskupiec.